

Sendt til samtlige kommunal-
bestyrelser, regionsråd, KL og
Danske Regioner

**Orientering om afslutning på tilsynssager om kommuners brug
af private konsulenter på det sociale område**

19. januar 2021

J.nr. 19-62648

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Ankestyrelsen afgav den 24. juni 2020 en generel udtalelse om lovligheden af kommuners brug af private konsulenter på det sociale område. Udtalelsen blev sendt til samtlige landets kommuner og regioner. Udtalelsen er en retningslinje for alle kommuner og regioner, der fremover vil anvende private konsulenter på det sociale område. Samtidig udgjorde udtalelsen grundlaget for de konkrete undersøgelser og vurderinger, der er gennemført efterfølgende i forhold til de enkelte kommuner som led i Ankestyrelsens tilsyn med kommunerne.

De konkrete undersøgelser er nu afsluttet, og Ankestyrelsen vil derfor med dette brev orientere om resultatet.

Det fremgår som et af hovedbudskaberne i udtalelsen af 24. juni 2020, at kommuner ikke lovligt kan anvende konsulenter til at forberede afgørelser i sager om ydelser til konkrete borgere på det sociale område (sagsforberedende arbejde), hvis konsulenterne er aflønnet efter "no-cure-no-pay"-princippet. Det skyldes, at der foreligger inhabilitet, når konsulentfirmaerne har en økonomisk interesse i at nå til et bestemt resultat.

I udtalelsen af 24. juni 2020 redegøres samtidig for de generelle rammer for kommuners anvendelse af konsulentbistand. Det fremgår således, at private konsulenter, der udfører sagsforberedende arbejde i afgørelsessager for kommunerne på det sociale område, skal overholde en række krav. Det følger af en udtalelse fra Folketingets Ombudsmand (FOB 2013-9).

Der er tale om disse krav:

- Konsulentfirmaet skal have den nødvendige faglige ekspertise, og der må ikke være interessekonflikter
- Offentligretlige regler og grundsætninger, herunder spørgsmålet om inhabilitet, skal overholdes
- Der skal være sikkerhed for, at der ikke i realiteten er delegeret afgørelseskompetence
- Kommunen skal foretage kvalitetssikring og selvstændig vurdering af sagerne

Kommuner kan således indgå kontrakter med private konsulenter om sagsforberedende arbejde i afgørelsessager med aflønning efter fast pris, hvis ovenstående krav er opfyldt.

Ankestyrelsen slår i den generelle udtalelse fast, at der ikke er regler, der i sig selv forhindrer, at kommunerne aflønner private konsulenter efter det såkaldte "no-cure-no-pay"-princip. Det er en aflønningsform, der indebærer, at konsulentens aflønning er afhængig af, om kommunen opnår en besparelse som resultat af konsulentens anbefalinger i de konkrete sager.

Ankestyrelsen slår samtidig fast, at hvis konsulenterne er aflønnet efter "no-cure-no-pay"-princippet, kan kommunerne ikke lovligt anvende dem til sagsforberedende arbejde, da der vil foreligge inhabilitet.

Ankestyrelsen sendte den 10. juli 2020 den generelle udtalelse og en høring til en række kommuner, som havde indgået kontrakter med konsulenter om at udføre opgaver på det sociale område.

Ankestyrelsen har herefter gennemgået de indkomne svar samt de indgåede kontrakter fra i alt 30 kommuner. Flere kommuner har indgået mere end en kontrakt.

Resultatet af undersøgelsen

- 11 kommuner har handlet i strid med lovgivningen ved at lade et konsulentfirma, der blev aflønnet efter "no-cure-no-pay"-princippet, udføre sagsforberedelse i afgørelsessager.
- 15 kommuners brug af konsulentfirmaer, der blev aflønnet efter "no-cure-no-pay"-princippet, er ikke i strid med lovgivningen.

Det skyldes, at konsulentfirmaet kun har lavet forhandlinger med leverandører, og at det ikke har ført til, at hjælpen til borgerne er ændret.

- To kommuner har ved brugen af konsulentfirmaer, der blev aflønnet efter fast pris, ikke i tilstrækkeligt omfang sikret sig, at konsulentfirmaet har overholdt de samme regler ved sagsforberedelsen, som kommunen skulle have overholdt, hvis de selv havde udført opgaven.
- Ni kommuners brug af konsulentfirmaer, der blev aflønnet efter fast pris, er ikke i strid med lovgivningen. I nogle tilfælde skyldes det, at konsulentfirmaet kun har lavet forhandlinger med leverandører, og det ikke har ført til, at hjælpen til borgerne er ændret. I andre tilfælde skyldes det, at konsulentfirmaet har overholdt de samme regler ved sagsforberedelsen, som kommunen skulle have overholdt, hvis de selv havde udført opgaven.

Ankestyrelsen har meddelt de kommuner, der har truffet afgørelser over for borgere i sager, hvor der på baggrund af rammerne i den generelle udtalelse har været retlige mangler, at de har pligt til at genoptage sagerne, hvis det ikke er sket.

Ankestyrelsen gør opmærksom på, at også kommunalbestyrelserne og regionsrådene i de kommuner og regioner, som ikke har indgået i vores undersøgelse, har ansvar for at sikre overholdelsen af de retlige rammer for brug af private konsulenter på det sociale område.

Kopi af udtalelsen af 24. juni 2020 er vedhæftet.

Venlig hilsen

Anne Birgitte Hassing

Ankechef